

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej a Anny Žákovej, v právnej veci navrhovateľa A.V., H., proti odporkyni **S.P.**, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. septembra 2007, č.k. 5Sd/55/2007-25, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 17. septembra 2007, č.k. 5Sd/55/2007-25 v časti, ktorou potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 3. apríla 2007 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. z 3. apríla 2007 **z r u š u j e** a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne z 3. apríla 2007, číslo X. , ktorým odporkyňa podľa 263a ods. 1 písm. c/ zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 529/2006 Z.z. (ďalej len „zákon“) rozhodla tak, že navrhovateľovi naďalej trvá nárok na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia prislúchajúceho k dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. Súčasne zrušil následné rozhodnutie odporkyne z 5. apríla 2007, číslo X. , ktorým odporkyňa rozhodla podľa § 29 zák. č. 100/1988 Zb. a podľa § 263 ods. 1 písm. c/ zákona tak, že žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo 6. októbra 2006 zamietla s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 29 zák.č.100/1988 Zb., ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd zistil, že 8. februára 2007 bol zdravotný stav navrhovateľa prehodnotený so záverom, že je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zák. č. 100/1988 Zb., lebo pre dlhodobu

nepriaznivý zdravotný stav je schopný vykonávať doterajšie alebo iné ústavné zamestnanie iba za osobitne uľahčených pracovných podmienok, na základe čoho odporkyňa rozhodnutím z 3. apríla 2007 rozhodla o ďalšom trvaní nároku navrhovateľa na čiastočný invalidný dôchodok a jeho výplatu v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, vrátane zvýšenia prislúchajúceho k dôchodku podľa § 82 zákona. Rozhodnutím z 5. apríla 2007, číslo X. odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo 6. októbra 2006. Vzhľadom na to, že navrhovateľ ničím nespochybnil závery posudkových lekárov, mal krajský súd za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa sa nezhoršil v rozsahu odôvodňujúcom priznanie invalidity, preto rozhodnutie odporkyne z 3. apríla 2007 podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil. Rozhodnutie odporkyne z 5. apríla 2007, krajský súd zrušil a vrátil odporkyňu na ďalšie konanie, keď mal za to, že vydanie tohto rozhodnutia nemalo opodstatnenie, lebo v dávkovom spise odporkyne sa nenachádza žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo 6. októbra 2006 v zákonom predpísanej forme (§ 184 ods. 5 zákona). Odporkyňa podľa krajského súdu pochybila aj v tom, že sa dôsledne nespravovala znením § 209 ods. 4 zákona a rozhodnutie z 5. apríla 2007 považoval za nepreskúmateľné z dôvodu, že z neho nie je zrejmé, akými úvahami bola odporkyňa vedená pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov na ktorých základe rozhodovala.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ odolaním. Namietol, že žiadosť o invalidný dôchodok podal u posudkovej komisii, pričom predložené doklady mu boli vrátené ako nepotrebné. Jeho zdravotný stav sa zhoršuje.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol od 24. septembra 1988 poberateľom čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa § 37 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb., ktorý sa od 1. januára 2004 považuje v zmysle § 263 ods. 1 zákona za dôchodok invalidný podľa zák. č. 461/2003 Z.z. V dávkovom spise sa nenachádza žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. na predpísanom tlačive „Žiadosť o invalidný dôchodok“ (§ 184 ods. 5 zákona). V posudkovom spise sa však nachádza tlačivo SPÚ 526, z ktorého vyplýva, že kontrolná lekárska prehliadka – prehodnotenie bolo vykonané na základe žiadosti o dávku sociálneho poistenia zo 6. októbra 2006. Napriek tomu, že pri posudzovaní trvania čiastočnej invalidity podľa § 263a zákona posudková lekárka uviedla v zápisnici z 8. februára 2007, že ide o posudzovanie invalidity na podnet poistenca zo 6. októbra 2006, posudok o invalidite podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nevyhotovila, lebo invaliditu a čiastočnú invaliditu navrhovateľa posúdila len podľa § 37, resp. § 29 zák. č. 100/1988 Zb., účinného pred 1. januárom 2004.

Z posudkovej dokumentácie vyplýva, že kontrolná lekárska prehliadka podľa § 263 ods. 2 zákona bola vykonaná už 10. mája 2005 so záverom o invalidite

podľa § 71 ods. 1 zákona pri 50% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Preskúvaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 263a ods. 1 písm. c/ zákona vyslovila, že navrhovateľovi naďalej trvá nárok na čiastočný invalidný dôchodok a na jeho výplatu podľa § 37 zák. č. 100/1988 Zb., lebo je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb., nie však invalidný podľa § 29 ods. 3 zák. č. 100/1988 Zb.

Podľa § 263a ods. 1 písm. c/ zákona poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Podľa § 263a ods. 5 zákona, ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ sa od 6. októbra 2006 z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu domáhal priznania vyššie uvedeného dôchodku. Napriek povinnosti posúdiť jeho podanie podľa obsahu (§ 186 ods. 3 zákona) odporkyňa prostredníctvom pobočky doteraz nevyzvala navrhovateľa na spísanie žiadosti o invalidný dôchodok. Tento nedostatok v postupe odporkyne však nemôže byť na ťarchu navrhovateľa a preto odvolací súd vychádzal z toho, že navrhovateľ si uplatnil nárok na priznanie invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. dňom 6. októbra 2006. Vzhľadom na túto skutočnosť mala potom odporkyňa po spísaní žiadosti o invalidný dôchodok (§ 186 ods. 4 zákona) postupovať v súlade s § 263a ods. 1 písm. c/ zákona a rozhodnúť najskôr o trvaní nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku od prvého preskúmania trvania čiastočnej invalidity podľa § 263 ods. 2 zákona, t.j. od 10. mája 2005. Následne na základe žiadosti o invalidný dôchodok zo 6. októbra 2006 mala posúdiť mieru schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť len podľa § 71 zákona, rozhodnúť o nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona ku dňu, ku ktorému navrhovateľ o invalidný dôchodok žiadosťou zo 6. októbra 2006 mal v úmysle žiadať; súčasne v súlade s § 263a ods. 5/ zákona porovnať výšku invalidného dôchodku podľa zák. č. 461/2003 Z.z. s výškou čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšení a pri súbehu nárokov na čiastočný invalidný dôchodok a nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona rozhodnúť o nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa zákona

účinného do 31. decembra 2003 alebo nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004 a to odo dňa, od ktorého navrhovateľovi nárok na invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. vznikol.

Rozhodnutie z 3. apríla 2007 teda odporkyňa vydala na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok krajského súdu v časti, ktorou potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 3. apríla 2007 zmenil v súlade § 250ja ods. 4 OSP a rozhodnutie odporkyne z 3. apríla 2007 zrušil a vrátil odporkyni na ďalšie konanie, v ktorom je viazaná právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 5 OSP).

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne postupovať v naznačenom smere, zabezpečiť spísanie žiadosti o invalidný dôchodok, na ktorý navrhovateľ uplatnil nárok 6. októbra 2006, posúdiť jeho zdravotný stav a invaliditu podľa § 71 zákona ku dňu, od ktorého žiada o priznanie invalidného dôchodku, pričom pri novom posúdení vezme do úvahy aj námietky navrhovateľa voči posúdeniu jeho zdravotného stavu vznesené v priebehu súdneho konania a prihliadne aj na novšie lekárske nálezy. Až na takom základe bude môcť o nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona, resp. o sume invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 1 a 5 rozhodnúť znovu.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP, lebo účastníci náhradu trov konania nežiadali.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .

V Bratislave dňa 25. júna 2008

**JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová